

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

*Quickscan Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming
percelen Kruislandsedijk 34 te Steenberg*



Colofon

Opdrachtgever	Wematech Milieu / Wematech Advies Groep BV Dhr. R. Voorbraak Compositie 5 stedenbouw BV De Baakermat BV Dhr. G. Veerman
Locatieonderzoek	J.C. Knotters
Datum uitvoering locatieonderzoek	18 november 2016
Rapportage	J.C. Knotters
Status rapportage	definitief
Datum rapportage	21 december 2016
Rapportnummer	VBW 2016-15 versie 1
Aantal pagina's	38
Foto's/Afbeeldingen	J.C. Knotters
2 ^{de} Lezing	R.K. van Ast
Rapportage citeren	Quikscan Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming percelen Kruislandsedijk 34 te Steenberg Rapport VBW 2016-15. Veldbiologische Werken, Roosendaal.

Administratieve bedrijfsinformatie

Veldbiologische Werken

Contactpersoon	Coen Knotters (ing. J.C. Knotters)
Adres	Kastanjeberg 12, 4708 KA ROOSENDAAL
Telefoonnummer:	0165-392091
Mobiel:	06-20431422
Email:	info@veldbiologischewerken.eu
http:	www.veldbiologischewerken.eu
Bankrelatie:	Triodos Bank
Rekeningnummer:	NL50TRIO0197805515
BTW-nummer:	NL173722453B02
Kamer van Koophandelnummer:	20168212

Inhoudsopgave

Overgang Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet
naar Wet Natuurbescherming per 1 januari 2017

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding Quicksan Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming	5
1.2	Doel Quicksan Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming	6
2	Wettelijk kader	8
2.1	Flora- en faunawet (geldend t/m 31 december 2016)	8
2.2	Natuurbeschermingswet (geldend t/m 31 december 2016)	10
2.3	Wet natuurbescherming (ingaaand per 1 januari 2017)	10
2.4	Nationaal Natuurnetwerk NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur)	10
3	Methoden van onderzoek / Werkwijze	11
4	Omschrijving plangebied Kruislandsedijk 34, Steenberg	12
5	Resultaten Quicksan	23
5.1	Vaatplanten	23
5.2	Zoogdieren	23
5.3	Vogels	25
5.4	Reptielen	25
5.5	Amfibieën en vissen	25
5.6	Libellen en dagvlinders	26
5.7	Overige ongewervelden	26
5.8	Ecologische waarde verbindingzone	26
6	Voorgenomen ingrepen in plangebied	28
7	Toetsing aan wet- en regelgeving	29
7.1	Vaatplanten	29

7.2	Zoogdieren	29
7.3	Vogels	29
7.4	Reptielen	30
7.5	Amfibieën en vissen	30
7.6	Libellen en dagvlinders	31
7.7	Overige ongewervelden	31
7.8	Gebiedsbescherming / ecologische verbindingzone	31
8	Conclusies en aanbevelingen	33
9	Literatuur en bronnen	34
9.1	Literatuur	34
9.2	Bronnen	35

Bijlage 1 – Weerrapport

Vlissingen, 18 november 2016

Overgang Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet naar Wet natuurbescherming per 1 januari 2017

Vanaf 1 januari 2017 vervangt de nieuwe Wet natuurbescherming drie wetten, nl: de Flora- en Faunawet , de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet en de. Deze wijziging heeft tot doel:

1. bescherming van de biodiversiteit in Nederland,
2. decentralisatie van verantwoordelijkheden,
3. vereenvoudiging van regels.

Bevoegdheid

Onder de huidige natuurwetgeving (tot 1 januari 2017) zijn verschillende bevoegde gezagen. Zo is het bevoegd gezag voor een ontheffing van de Flora- en faunawet de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO), onderdeel van het ministerie van Economische zaken. Het RvO is tevens bevoegd gezag voor de Boswet (kapmeldingen). Bevoegd gezag inzake de Natuurbeschermingswet is nu meestal de provincie, maar soms het ministerie van Economische Zaken. Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet hebben naast verschillende bevoegde gezagen ook verschillende rechtsdocumenten, nl.: melding, ontheffing en vergunning.

Met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming komen vrijwel alle verantwoordelijkheden bij de provincies te liggen. Er is dus in principe één bevoegd gezag. Met de nieuwe wet wordt ook één rechtsdocument verleend voor zowel vergunning als ontheffing. Evenals in de huidige situatie is het straks niet verplicht om 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning.

Gebiedsbescherming

De huidige Natuurbeschermingswet is een vertaling van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn naar nationale regelgeving. Zo wordt de bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten in de Natuurbeschermingswet geregeld. Nederland telt 164 Natura 2000-gebieden, zoals: Veluwe, Oosterschelde, Oostelijke Vechtplassen, Haringvliet en de Waddenzee. Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen (zowel voor soorten als voor vegetatietypen) opgesteld. Wanneer men vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gezien de instandhoudingsdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is men verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een vergunning Natuurbeschermingswet wordt aangevraagd. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn (of worden) opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet natuurbescherming blijft de bescherming van Natura 2000-gebieden nagenoeg hetzelfde. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten komt echter te vervallen. Provincies kunnen echter besluiten om deze gebieden alsnog te beschermen middels provinciale beleid. De provincie kan overwegen deze gebieden toe te voegen aan de EHS / het NNN of deze gebieden aan te wijzen als bijzonder provinciaal natuurgebied of – landschap.

Soortbescherming

In de huidige Flora- en faunawet staan verbodsbepalingen. Zo zijn activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten verboden. De nieuwe Wet natuurbescherming ingaande per 1 januari 2017 kent deze verboden activiteiten ook. Er is dus nauwelijks spraken van een wijziging in verboden activiteiten. Wel zijn enkele definities uit de Flora- en faunawet aangepast. Zo is 'onopzettelijk verstoren' niet meer strafbaar en is 'opzettelijk verstoren van vogels' in bepaalde situaties toegestaan.

Let wel! Verstoren zonder voorafgaand goed onderzoek naar beschermde soorten, blijft strafbaar!.

De nieuwe Wet natuurbescherming betekent wel dat lijst van beschermde soorten een wijziging ondergaat. De huidige Flora- en faunawet ging uit van drie beschermingsniveaus. De nieuwe Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen:

1. Strikt beschermde soorten met onder andere soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn.
2. Andere zeldzame en bedreigde soorten, zoals soorten uit de Rode Lijst.

De bescherming van vaatplanten uit tabel 1 en tabel 2 is vervallen. Onder de Wet natuurbescherming worden nog slechts 75 soorten vaatplanten beschermd. Hier zijn ook soorten bijgekomen die niet eerder werden beschermd! Nagenoeg alle zoogdieren blijven beschermd. De bescherming van (bos-)mieren vervalt. Het aantal beschermde soorten libellen en vlinders wordt uitgebreid.

Indien er voor een bepaalde activiteit een ontheffing wordt aangevraagd, dan zal deze ontheffingsaanvraag onder de nieuwe wet nog steeds worden getoetst aan drie criteria:

1. Is er sprake van bepaalde, in de wet genoemde belangen?
2. Is er een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
3. Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

De toetsingscriteria onder de nieuwe Wet natuurbescherming veranderen dus feitelijk niet ten opzichte van huidige toetsingspraktijk.

1 Inleiding

Deze quickscan is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en Natuur- beschermingswet en rekening houdend met de nieuwe Wet Natuurbescherming ingaande per 1 januari 2017. De format van dit rapport is nog in grote lijnen gebaseerd op de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet.

1.1 Aanleiding Quickscan Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming

Op donderdag 3 november 2016 werd Veldbiologische Werken benaderd door de heer R. Voorbraak van Wematech Milieu om namens Compositie 5 Stedenbouw BV en initiatiefnemer de heer G. Veerman van De Baakermat BV een Quickscan Flora- en faunawet uit te voeren op het plangebied Kruislandsedijk 34 te Steenberg.

Aan de Kruislandsedijk 34, grenzend aan De Baak, te Steenberg bevinden zich de gronden en opstallen van een voormalig agrarisch bedrijf. De opstallen bestaan uit een stal, een loods en een bedrijfswoning. Daaromheen liggen gronden die in gebruik zijn als tuin bij de bedrijfswoning. Aan de zuidzijde van de tuin bevindt zich de burgerwoning Kruislandsedijk 32 met bijbehorende opstallen, erven en tuin. De locatie is gelegen in het bestemmingsplan “Buitengebied Steenberg” als vastgesteld door de raad op 24 september 2015 en heeft de bestemming ‘Agrarisch’ met bijbehorend bouwvlak. Het bouwvlak heeft een oppervlakte van 2.346 m². De direct aangrenzende gronden zijn bestemd als ‘Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden’. Voor het adres Kruislandsedijk 34 heeft de initiatiefnemer toekomstwensen om de voormalige agrarische opstallen en aangrenzende gronden een nieuwe vervolgfunctie te geven. Initiatiefnemer wenst de volgende aan het buitengebied gebonden kleinschalige vormen van toerisme en recreatie bedrijfsmatig te exploiteren:

1. Het oprichten van een kleinschalige dag- en avondhorecavoorziening in de bestaande loods.
2. Het realiseren van een minicamping met maximaal 7 standplaatsen (geopend van maart tot en met oktober).
3. Het realiseren van een kunstijsbaan (geopend van november tot en met februari, mits het weer de kunstijsbaan toelaat). Deze kunstijsbaan wordt aangelegd als alternatief voor de natuurijsbaan bij De Baak.
4. In de bestaande loods de sanitaire voorzieningen voor de minicamping en de kunstijsbaan te realiseren.
5. De oostelijk gelegen stal wenst initiatiefnemer op te knappen en te verbouwen tot een ruimte voor dagrecreatie (met binnenspeeltuin). Tevens ruimte voor kinderfeestjes, workshops en vergaderingen en houden van kleine partijen. Grenzend aan de oostzijde van de stal komt een kleinschalige buitenspeeltuin.
6. Aan de westzijde van het terrein, aan de oever van De Baak, voorziet initiatiefnemer in een aanlegsteiger ten behoeve van de verhuur van roeiboten, waterfietsen, stand up paddle boards (sup boards) en fluisterboten.

Voor het aspect flora en fauna dient formeel aangetoond te worden dat, indien beschermde soorten aanwezig zijn, hiervoor indien noodzakelijk een ontheffing van de Flora- en faunawet kan worden verkregen. Om aantoonbaar te maken of in plangebied beschermde flora- en fauna aanwezig is of mogelijk aanwezig kan zijn, is een quickscan noodzakelijk.

De initiatiefnemer is voornemens de in zijn eigendom zijnde gronden langs De Baak in te richten overeenkomstig het Provinciaal Natuurbeheerplan 2016. Deze gronden zijn aangewezen als 'nieuw natuur, nog in te richten'. Tevens is de initiatiefnemer voornemens de ecologische verbindingszone van De Baak te versterken conform het 'Gebieds perspectief Cruislandse Kreken' van 24 december 2013. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan de wens te komen tot zogenaamde 'belevingspoorten'.

Met deze quickscan wordt tevens een advies gegeven ten aanzien van ecologisch waardevolle componenten in het plangebied en mogelijkheden om deze te consolideren en te versterken.

Op verzoek van Dhr. G. Veerman van De Baakermat BV is door Veldbiologische Werken d.d. 18 november 2016 een veldonderzoek in het kader van deze quickscan uitgevoerd.

1.2 Doel Quickscan Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming

Voor activiteiten, zoals de eigenaar in het plangebied voornemens is en de daarmee gepaard gaande bestemmingsplanwijziging, dient conform Nationale en Europese wet- en regelgeving eerst onderzoek gedaan te worden naar aanwezigheid of potentiële aanwezigheid van beschermde flora en fauna.



Foto 1: Oostelijk gelegen stal: op te knappen en te verbouwen tot ruimte voor dagrecreatie.



Foto 2: Loods bestemd voor oprichten van een kleinschalige dag- en avondhorecavoorziening.

Hiertoe is deze Quicksan Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming uitgevoerd. De quickscan bestaat uit een bronneninventarisatie en locatie-onderzoek naar aanwezigheid of potentiële aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Indien beschermde flora en fauna aanwezig is, of in potentie aanwezig kan zijn, is nader onderzoek nodig naar mogelijk negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op deze soorten (verstorings-/verslechteringstoets). Tevens wordt dan onderzocht of de voorgenomen activiteiten mogelijke overtreding van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming inhouden. Ook wordt onderzocht welke mitigerende en/of compenserende maatregelen mogelijk zijn.

De quickscan kan tevens aanleiding zijn voor aanvullend onderzoek naar (functioneel gebruik van) soorten. Ook wordt nagegaan of er negatieve effecten op nabijgelegen beschermde gebieden zijn dan wel dat nadere toetsing in dit kader nodig is.



Foto 3: Bestaand woonhuis.



Foto 4: Veld met bestemming minicamping met maximaal 7 standplaatsen.



Foto 5: Parkeerterrein met uitzicht op bestaande woning en veld met bestemming minicamping.



Foto 6: Ondergelopen veld langs De Baak: bestemming kunstijsbaan/natuurijsbaan.

2 Wettelijk kader

2.1 Flora- en faunawet (geldend t/m 31 december 2016)

De Flora- en faunawet beschermt planten- en diersoorten die in Nederland in het wild voorkomen. Ongeveer 500 van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen vallen onder de bescherming van deze wet. Alles wat schadelijk is voor beschermde soorten is verboden.

De Flora- en faunawet is het gevolg van afspraken op Internationaal en Europees niveau. Zoals de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en het CITES-verdrag.

De Flora- en faunawet is een 'kaderwet'. Dit betekent dat er alleen algemene principes en verantwoordelijkheden in staan. De details zijn geregeld in een groot aantal Algemene Maatregelen van Bestuur en Ministeriële Regelingen. Werkzaamheden voor ruimtelijke ontwikkeling kunnen schadelijk zijn. In bepaalde situaties kan er van de verboden worden afgeweken met een vrijstelling of een ontheffing. Voordat een ontheffing kan worden afgegeven moet eerst duidelijk zijn welke beschermde soorten er aanwezig zijn. En hoe eventuele schade aan de beschermde soorten kan worden voorkomen. Een ecologisch deskundige kan daar bij helpen.

Of dieren en planten nu beschermde soorten zijn of niet: de Flora- en faunawet schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor planten en dieren moeten voorkomen, dit noemen we ook wel de Zorgplicht. Volgens deze zorgplicht moet iedereen zorgvuldig omgaan met zijn of haar omgeving.

Op 23 februari 2005 is de zogenaamde “AMvB art. 75” van de Flora- en faunawet in werking getreden, oftewel het Besluit houdende wijziging van een aantal Algemene Maatregelen van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Met dit besluit is geregeld dat men niet onnodig een ontheffing hoeft aan te vragen, zoals bijvoorbeeld bij het bestrijden van mollen. Ook is een nieuw instrument voor de bescherming van soorten geïntroduceerd: de Gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (zgn. lichte toets).

Tabel 2

Tabel 2 soorten zijn zwaarder beschermd. Als activiteiten ondernomen worden die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

Er kan gecontroleerd worden of gewerkt wordt volgens de Gedragscode. Dit moet aantoonbaar zijn, waarbij de bewijslast ligt bij de initiatiefnemer van de activiteiten. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten uit Tabel 3 zijn de zwaarst beschermde soorten. Ook bij werkzaamheden die vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën, geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk, mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en welke negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben, zijn ontheffingsplichting.

Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Vogels

Ten aanzien van broedvogels is sinds augustus 2009 een nieuw wettelijk kader opgezet. Hierbij zijn nest- en verblijfplaatsen van broedvogels door de Flora- en faunawet beschermd.

Er is geen standaardperiode voor het broedseizoen en het gaat daarbij ook om individuele broedgevallen. Veel vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest voor eenmalig gebruik.

Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet gedurende het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie echter het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet. Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als vaste rust- en/ of verblijfplaatsen;
- erg honkvast en al dan niet koloniebroeders zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde nestlocaties terug. De voorwaarden waaraan deze nestlocaties moeten voldoen zijn erg specifiek en vaak slechts in beperkte mate in het landschap beschikbaar;
- jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Wanneer een jaarrond beschermd nest is aangetroffen zal altijd een omgevingscheck uitgevoerd moeten worden. Hierbij wordt gekeken of er in de omgeving voldoende natuurlijke vervangende nestlocatie aanwezig is en of voor deze natuurlijke vervangende nestlocatie voldoende materiaal voor nestbouw aanwezig is. Als er geen mogelijkheden zijn voor vervangende nestlocatie dient een alternatieve nestlocatie aangeboden te worden. Als deze optie ook niet haalbaar is dient een ontheffing aangevraagd te worden. Een ontheffing kan slechts verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn, zijnde: bescherming van flora en fauna; veiligheid van het luchtverkeer; volksgezondheid of openbare veiligheid.

2.2 Natuurbeschermingswet (geldend t/m 31 december 2016)

De Natuurbeschermingswet uit 1998 omvat de bescherming van Nederlandse natuurgebieden en de daarin voorkomende natuurwaarden. Zowel de Natura 2000-gebieden als de Beschermde Natuurmonumenten vallen onder deze wetgeving en zijn aangewezen als beschermd gebied op grond van de aldaar voorkomende natuurwaarden. Deze natuurwaarden hebben een uniek karakter en mogen niet worden aangetast. Voor de Natuurbeschermingswet 1998 zij de Provincies het bevoegde gezag.

2.3 Wet natuurbescherming (ingaaand per 1 januari 2017)

Zie aanvang van dit rapport.

2.4 Nationaal Natuurnetwerk – NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur)

Ter realisatie van ecologische verbindingen zijn planologisch beschermde gebieden aangewezen en vervat in het Nationaal Natuurnetwerk – NNN (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). Dit Nationaal Natuurnetwerk bestaat uit een netwerk van natuurgebieden en met ecologische verbindingzones. Dit netwerk van verbindingzones mag niet door een ingreep worden aangetast. Effecten van een geplande ingreep of activiteit binnen het Nationaal Natuurnetwerk moeten worden getoetst. Ten aanzien van invulling van het Nationaal Natuurnetwerk is de Provincie waarin het plangebied valt het bevoegd gezag.

3 Methoden van onderzoek / Werkwijze

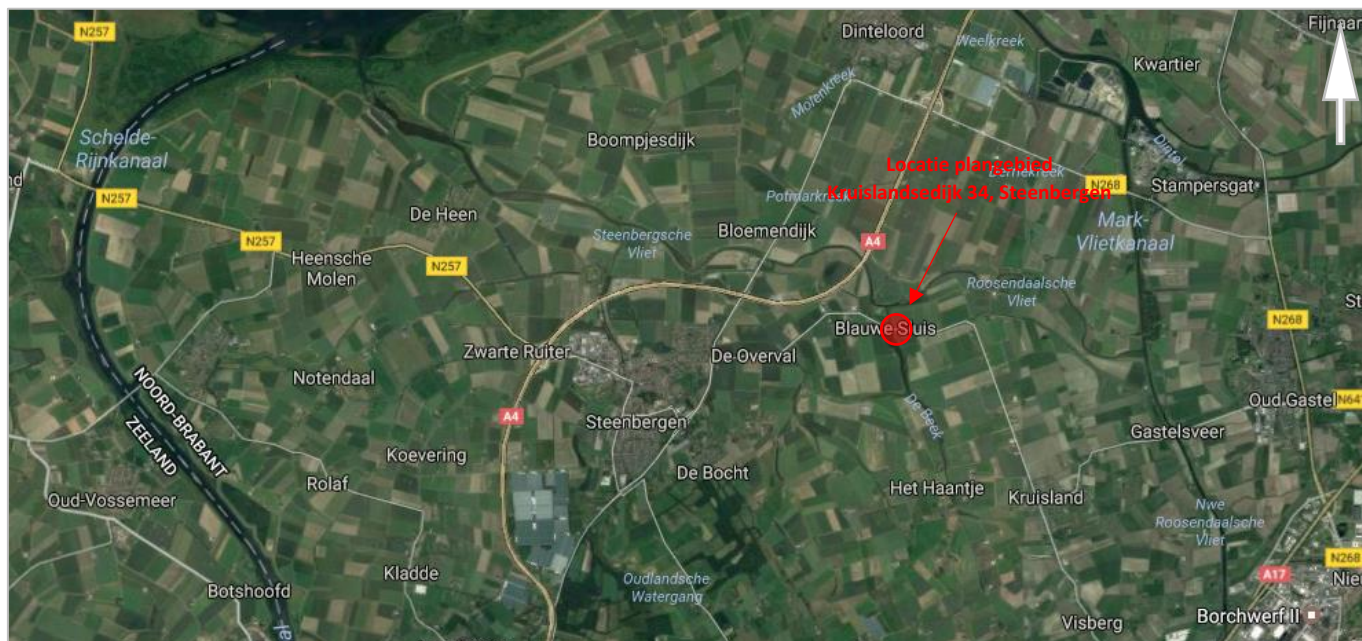
Op vrijdag 18 november 2016 is het plangebied gelegen aan Kruislandsedijk 34 te Steenberghe door J.C. Knotters, Veldbiologische Werken bezocht. Weercondities waren redelijk tot vrij gunstig (weerrapport zie Bijlage 1).

De volgende methoden van onderzoek/werkwijzen zijn gebruikt:

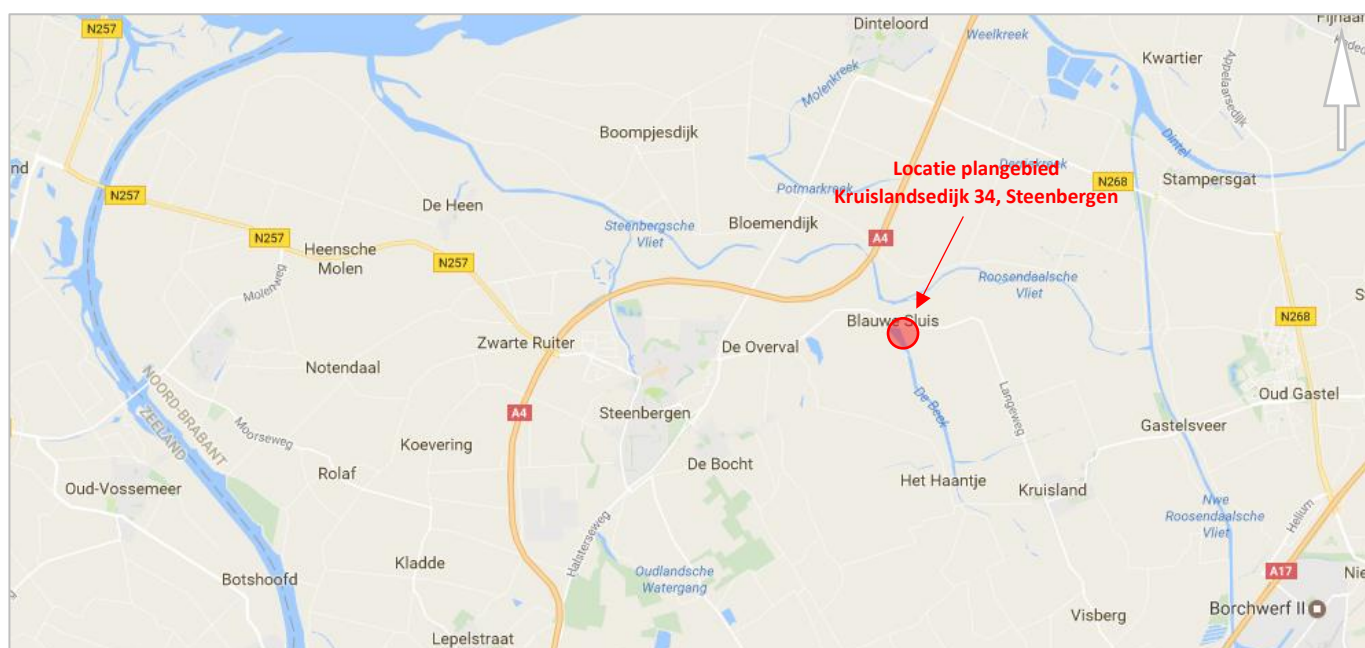
- Inventarisatie te velde van de in het plangebied voorkomende ruimtelijke structuren en ecotopen met behulp van:
 - o verrekijker;
 - o schep-/steeknet (RAVON);
 - o ruitvormig kevernet (aquatisch onderzoek);
 - o zaklamp;
 - o spiegelstok (voor zicht in/achter holtes);
 - o fotocamera;
 - o verzamelpotjes (voor samples ter nadere determinatie van o.a. slakken en andere aquatische fauna).
- Samples/laboratorium determinaties:
 - o Determinaties slakken en andere aquatische fauna uit samples m.b.v. Euromex binoculair.
- Literatuuronderzoek/bronnenonderzoek:
 - o Check van (recente) waarnemingen van beschermde flora en fauna in de omgeving van het plangebied;
 - o Check van (recente) waarnemingen vermeldt in verspreidingsatlassen;
 - o Check van (recente) waarnemingen op websites.
- Onderzoek ligging plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden, zoals Natura 2000 en Nationaal Natuurnetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur).
- Naar aanleiding van de inventarisatie te velde en het literatuur/bronnenonderzoek is een inschatting gemaakt van het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna en de (mogelijke) functies voor deze in het plangebied.
- Op basis van deze voorgenomen ingreep is een inschatting gemaakt van de (redelijkerwijs) te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies.
- Mogelijke negatieve effecten zijn getoetst aan de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming.
- Vaststellen leemtes/onzekerheden. Hiermee is bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is.

4 Omschrijving plangebied Kruislandsedijk 34, Steenberg

Het plangebied is gelegen op het perceel Kruislandsedijk 34 te Steenberg in de Provincie Noord-Brabant (km-hok: RDS-coördinaten x 084 / y 400). Dit perceel is gelegen in landelijk gebied ten noordoosten van Steenberg. Kaart 1 en 2 tonen een globaal overzicht van de locatie van het plangebied in het streekgebied van Steenberg.



Kaart 1: Luchtfoto locatie plangebied Kruislandsedijk 34 te Steenberg in het streekgebied.

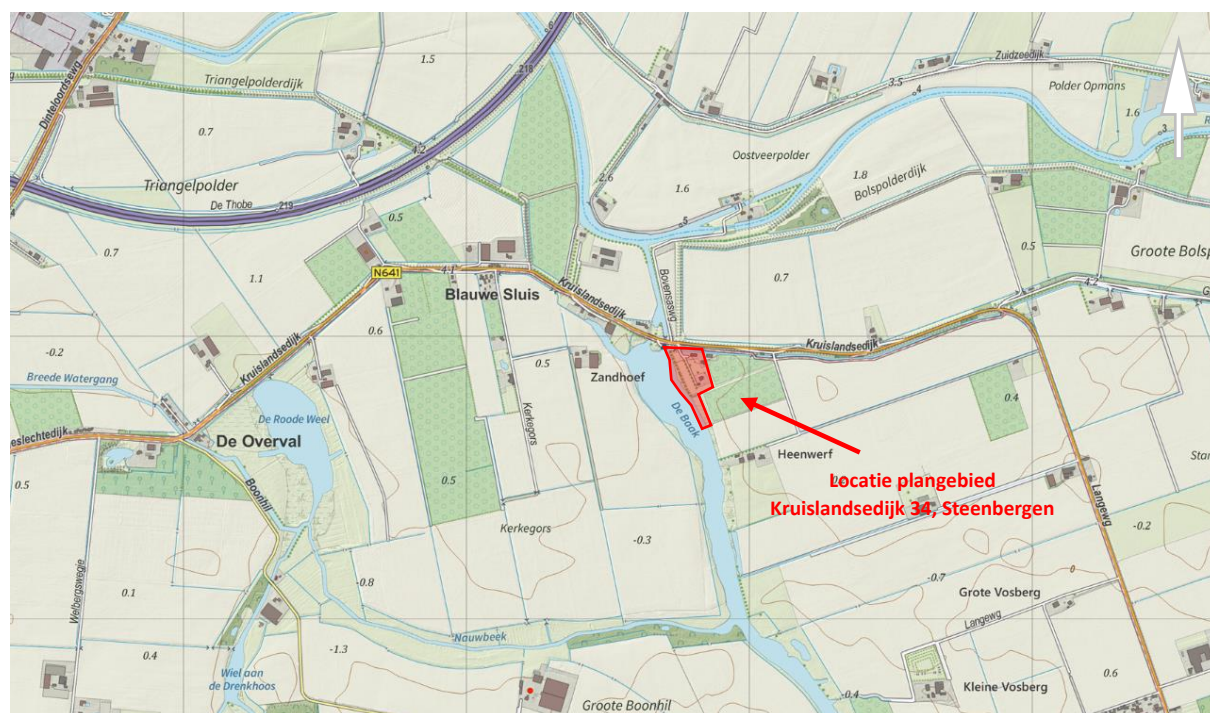


Kaart 2: Atlaskaart locatie plangebied Kruislandsedijk 34 te Steenberg in het streekgebied.

Kaart 3 en 4 tonen een meer gedetailleerde beeld van de ligging van het plangebied en de nabije omgeving.



Kaart 3: Detail luchtfoto locatie plangebied Kruislandsedijk 34 te Steenbergen



Kaart 4: Detail atlaskaart locatie plangebied Kruislandsedijk 34 te Steenbergen

De nabije omgeving van het plangebied bestaat uit zeekleipolders, waarvan de meeste in de 16e en 17e eeuw zijn ontstaan. Deze polders zijn voornamelijk in gebruik als akker- en landbouwgebied. Het perceel ten oosten en grenzend aan het plangebied bestaat uit een laagstamboomgaard. Ten westen van het plangebied ligt een oude kreek. Deze kreek 'De Baak' is, evenals een tal van kreekrestanten die zich ten oosten van Steenberg bevinden, een overblijfsel van het geulenstelsel dat is ontstaan na de Sint-Elisabethsvloed van 1421. 'De Baak' sluit in het noorden via gemaal Brooymans aan op de Steenbergse Vliet (bij overgang naar Roosendaalse Vliet). Naar het zuiden vertakt De Baak zich naar de Nauwbeek (sluit westwaarts aan op de Breede Watergang en Roode Weel) en vervolgens naar de Kruisbeek (sluit westwaarts aan op Wiel aan de Drenkhoos), de Hoge Derriekreek (oostwaarts richting Kruisland), Tuimelaarskreek en Brandsche Beek (beide zuidwaarts naar Polder Cruisland).



Foto 3: De Baak bij gemaal Brooymans.
(foto rdnjc)



Foto 4: De Baak vanaf gemaal Brooymans.



Foto 5: Steenbergse Vliet bij Boven Sas
(foto Hans Brak)



Foto 6: Kruisbeek bij Polder Cruisland.
(foto rdnjc)



Foto 6: Akkerland bij Steenberg.

Het plangebied bestaat uit de volgende ecotopen:

- Loods

Een loods met stenen muren, gedeeltelijk voorzien van aluminium golfplaten. Er zijn geen stootvoegen in de buitenmuur aanwezig. Het dak bestaat uit golfplaten. In de loods is geen afgesloten zolderruimte. De loods is onverwarmd, maar wel geïsoleerd met isolatieplaten en is momenteel in gebruik als opslagplaats. De initiatiefnemer is van zins om deze bestaande loods te verbouwen voor het oprichten van een kleinschalige dag- en avondhorecavoorziening.



Foto 7: Loods.

- Stal

Oude (vervallen) stal met enkel-steens muren en golfplaten dak. Aan de zuidzijde bevinden zich enkele stalramen met (gebroken) beglazing. De stal is momenteel in gebruik als stalling voor landbouwmachines. Recent is de stal nog in gebruik geweest als stal voor paarden/pony's en kippen. In de stal bevinden zich daarvoor half-afgesloten hokken. De stal heeft een open hooizolder. De initiatiefnemer wenst deze stal op te knappen en te verbouwen tot een ruimte voor dagrecreatie (met binnenspeeltuin). De stal kan dan tevens ruimte bieden voor kinderfeestjes, workshops en vergaderingen en het houden van kleine partijen.



Foto 8: Stal.

- Woonhuizen met tuin

Twee bewoonde woonhuizen met omliggende tuinen. De woning aan de noordzijde van het plangebied is recent gerenoveerd en heeft een recent aangelegde tuin. Beide woningen hebben een pannendak. De woning aan de zuidzijde van het plangebied heeft een oudere, onderhouden tuin met enkele fruitbomen. Beide woningen en omliggende tuinen blijven in de huidige staat gehandhaafd.



Foto 9: Woning noordzijde.



Foto 10: Woning zuidzijde.

- Erf

Aan de noordzijde van het plangebied, rond de loods en de stal is het erf gesitueerd. Delen van dit erf zijn verhard met grind/puin. Het overgrote deel van het erf bestaat echter uit vegetatie met ruigtekruiden (gemaaid). Op enkele plaatsen liggen materialen opgeslagen (stenen/hout e.d.). De initiatiefnemer is van plan om dit erf verder in te richten en, grenzend aan de oostzijde van de stal, een kleinschalige buitenspeeltuin te creëren.



Foto 11: Erf.

- Elzenbomen

Op het erf (aan de noordzijde) staat een kleine groep Elzenbomen. De stamdiameter bedraagt ca. 20 cm. op borsthoogte. In de stammen bevinden zich geen holtes, kieren of spleten. In de groep Elzenbomen staat ook een afgestorven stam van een Populier. Deze stam is sterk vermolmd en bezit geen kieren, spleten of gaten die als schuilplaats kunnen dienen voor dieren.



Foto 12: Elzenbomen.

- Kastanjabomen

Twee middelgrote kastanjabomen staan tussen op het noordelijk deel gelegen woning en de stal. De stam van één Kastanjeboom heeft kieren en spleten. Gaten en hopen ontbreken in beide bomen. In één Kastanjeboom bevindt zich een recent nest van een Ekster (broedseizoen 2016). Beide Kastanjabomen blijven behouden met de plannen van de initiatiefnemer.



Foto 13: Kastanjabomen.

- Lindebomen

Een rij Lindebomen met stamdiameter tussen 30 en 50 cm. tussen het erf en het gazon/veld. In enkele Lindebomen zijn holtes in de stam aanwezig. De meest westelijke Lindeboom heeft onderaan de stam een grote verwonding met een diepe holte in de stam. De rij Lindebomen zal gespaard blijven bij de plannen van de initiatiefnemer.



Foto 14: Lindebomen.

- Haag

Onderlangs de rij Lindebomen tussen erf en gazon/veld is een Ligusterhaag aangeplant. Deze Ligusterhaag is vrij jong en open. Deze Ligusterhaag zal gespaard blijven bij de plannen van de initiatiefnemer.



Foto 15: Haag en gazon/veld.

- Gazon/veld

Recent ingezaaid gazon/veld. Ingezaaid met een grasmengsel bestaand uit voornamelijk Engels raaigras en bijmenging van Rood zwenkgras, Straatgras en Veldbeemdgras. Op het veld wenst de initiatiefnemer een minicamping te realiseren met maximaal 7 standplaatsen

- Fruitbomen/solitaire bomen

Enkele fruitbomen en solitaire bomen (Iep en Linde) in ruimte tussen beide woningen. De stamdiameter van deze bomen bedraagt tussen de 20 en 40 cm. In de bomen zijn geen gaten, kieren of spleten aangetroffen. Deze bomen zullen gespaard blijven in het ontwerp van het plangebied.



Foto 16: Fruitbomen/solitaire bomen.

- Populierenbomen

Een rij Populierenbomen tussen het halfnatuurlijk grasland en het pad naar de zuidelijk gelegen woning. De stamdiameter van deze bomen bedraagt ca. 50-60 cm. In de stammen zijn geen holtes, kieren of spleten aanwezig. De bomen zullen gespaard blijven bij de plannen van de initiatiefnemer. De ondergroei van deze rij Populieren bestaat uit een ruige grasvegetatie met voornamelijk Kropaar en enkele opslag van struiken.



Foto 17: Populierenbomen.

- Verharding/pad

Een deels geasfalteerd en deels met puin en grind half verhard pad vanaf de Kruislandsedijk naar de zuidelijk gelegen woning.



Foto 18: Verharding/pad.

- Schapen-/paardenweitje

Aan de zuidzijde van het plangebied ligt om de zuidelijk gelegen woning een kortbegaasde schapen-/paardenwei. De vegetatie van deze wei bestaat voornamelijk uit het voedselrijke type Engels raaigras. Op enkele plekken is het weitje schraler met meer kruiden, zoals: Kruipende boterbloem, Veldzuring, Witte klaver, Paardenbloem, Rode klaver, Smalle weegbree, etc. Het weitje zal in dezelfde staat blijven.



Foto 19: Schapen-/paardenweitje.

- Halfnatuurlijk grasland (type weide)

Dit halfnatuurlijk grasland was ten tijde van deze quickscan geïnnundeerd. Het wordt getypeerd als beheertype N12.02. Dit beheertype wordt omschreven als kruiden- en faunarijke graslanden en zijn doorgaans zeer variabel qua vegetatiekundige samenstelling. Voor zover zichtbaar was betreft dit veld een voedselrijk type van het Verbond van Grote vossenstaart (*Alopecurion-Pratensis*) en Glanshaver-verbond (*Arrhenantherion-Elatioris*). Niet zichtbaar en ten tijde van deze quickscan ook moeilijk te bepalen, is mogelijke aanwezigheid van Kamgras (*Cynosurus cristatus*). Mogelijk zijn hoger gelegen delen van dit grasland meer van een schraler type en meer kruidenrijk gezien de vastgestelde aanwezigheid van Madeliefje (*Bellis perennis*). Dit zou duiden op een overgang naar het Kamgras-verbond (*Cynosurion-Cristati*). Het huidige beheer van dit grasland bestaat uit een maaibeheer gecombineerd met een beperkte begrazing. De initiatiefnemer is van zins dit beheer te handhaven. Dit grasland doet bij vriesweer dienst als ijsbaan.



Foto 20: Halfnatuurlijk grasland (type weide).

- Essenbomen

Een rij jonge Essenbomen die op vrij grote afstand van elkaar zijn aangeplant. De gemiddelde stamdiameter bedraagt ca. 20 cm. In de bomen zijn geen holtes kieren of spleten aangetroffen. Deze bomen blijven gehandhaafd.



Foto 21: Essenbomen en Schietwilg.

- Schietwilg (geknot)

Deze Schietwilg is op latere leeftijd geknot en is nu in sterk verval gezien de molm en paddenstoelen in en rond de stam. De Schietwilg blijft gehandhaafd.

- Rietvegetatie

Tussen De Baak en het halfnatuurlijk grasland (type weide) ligt een strook met Rietvegetatie. Deze strook Rietvegetatie bestaat deels uit zogenaamd 'Waterriet' en deels uit hoger gelegen rietruigte. Het Waterriet is te typeren als de vegetatiegemeenschap van de Riet-associatie die hier kenmerkend bestaat uit Riet en Kleine lisdodde (*Typho-Phragmitetum*). De hoger gelegen rietruigte is te typeren als Moerasmelkdistelassociatie (*Soncho-Epilobium hirsuti*) en een rompgemeenschap van het verbond van Harig wilgenroosje (*Epilobium hirsuti*) met een diversiteit aan ruigtekruiden. Het voorkomen van Moerasmelkdistel (*Sonchus palustris*) in deze Rietvegetatie mag als bijzonder beschouwd worden. Deze Rietvegetatie zal ongewijzigd blijven ten aanzien van de plannen in het plangebied.



Foto 22: Rietvegetatie (met Moerasmelkdistel).

- Greppel/slootje

Tussen de beide halfnatuurlijke graslanden bevindt zich een vrij brede greppel/slootje met Riet en ruigtekruiden. De greppel doet dienst als afwateringslootje van oostelijk gelegen boomgaard. Op enkele plekken is opslag van Grauwe wilg (*Salix cinerea*) aanwezig. Ruigtekruiden zijn voornamelijk Riet (*Phragmites australis*), Oeverzegge (*Carex riparia*), Grote kattenstaart (*Lythrum salicaria*), Grote brandnetel (*Urtica dioica*), Gewone braam (*Rubus fruticosus*) en Harig wilgenroosje (*Epilobium hirsutum*). Tegen De Baak is een dammetje met klaphek als doorgang naar de aanlegplaats met bootjes.



Foto 23: Greppel/slootje.

- Halfnatuurlijk grasland (type moerasruigte)

Dit halfnatuurlijk grasland staat ook getypeerd als kruiden- en faunarijk grasland (beheertype N12.02). Het is in vergelijking met het andere halfnatuurlijk grasland echter veel ruiger en neigt meer naar nat ruigteveld/moerasruigte (beheertype N12.06). Qua vegetatiesamenstelling heeft dit grasland een samenstelling van voedselrijke rompgemeenschappen van de associatie van Moerasspirea en Valeriaan (*Valeriano-Filipenduletum*), de Oeverzegge-associatie (*Carisetum ripariae*) en het



Foto 24: Halfnatuurlijk grasland (type moerasruigte).

verbond van Harig wilgenroosje (*Epilobium hirsuti*). Het huidige beheer van dit grasland bestaat uit een maaibeheer gecombineerd met een beperkte begrazing. De initiatiefnemer is van zins dit beheer te handhaven.

o Aanlegplaats bootjes

Aan de zuidzijde van het plangebied ligt aan De Baak een strook van ca. 3 meter breedte die dient als aanlegplaats voor bootjes. De oever is op deze plaats beschoeid (houten beschoeiing). Op de meest zuidelijk gelegen punt is een 'boothelling' aanwezig. De bootjes zijn alle van het type roeiboot/kleine visboot al dan niet voorzien van kleine buitenboordmotor.



Foto 25: Aanlegplaats bootjes.

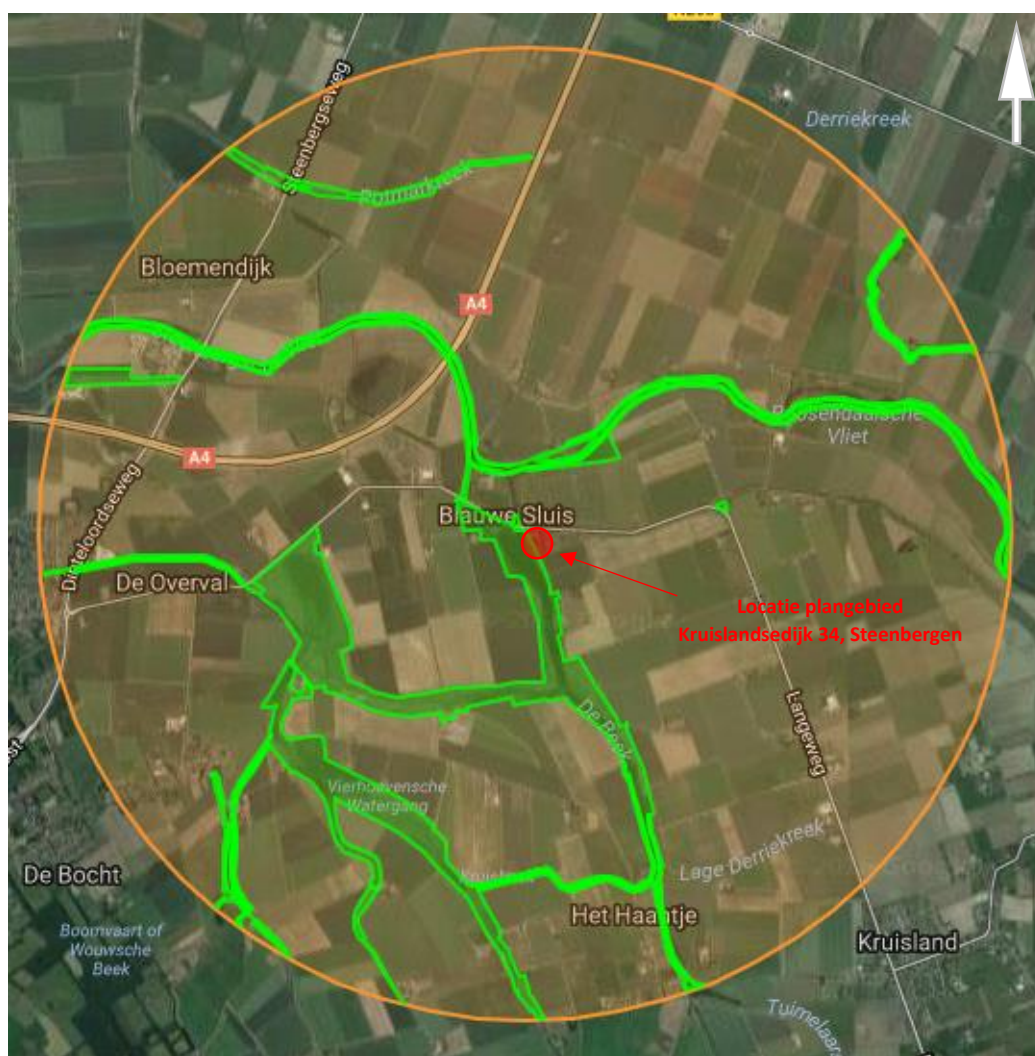


Kaart 5: Ecotopen binnen plangebied Kruislandsedijk 34 te Steenberg

Beschermde gebieden in de omgeving

Beschermde gebieden met de aangewezen status van Natura 2000-gebied zijn nabij het plangebied **niet** aanwezig. Het plangebied ligt westwaarts op gemiddeld 6,5 km. afstand van het Natura 2000-gebied 'Krammer-Volkerak'. Westwaarts op ca. 15 km. afstand bevinden zich de Natura 2000-gebieden 'Markiezaat', 'Oosterschelde', 'Zoommeer' en 'Brabantse Wal'.

Het plangebied Kruislandsedijk 34 te Steenbergen valt deels binnen het Nationaal Natuurnetwerk – NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). Een groot deel van het oude krekensysteem in de omgeving van Steenbergen is aangewezen als Rijks en Provinciale Natuurnetwerk. De Baak en oeverzones van De Baak binnen het plangebied maken hier ook deel van uit.

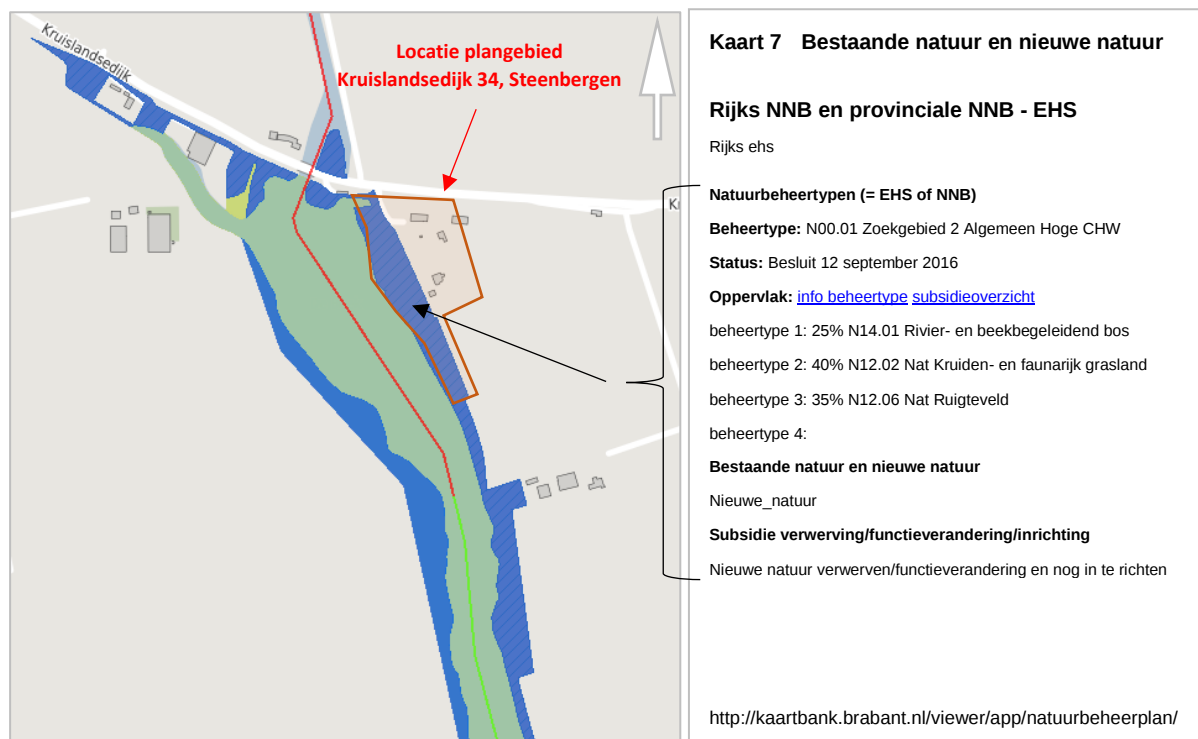


Kaart 6: Locatie plangebied Kruislandsedijk 34, Steenbergen.

 = Nationaal Natuurnetwerk – NNN (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS))

Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

Kaart 7 geeft de vastgestelde beheertypen in het plangebied weer zoals aangegeven in het Natuurbeheerplan van Provincie Noord Brabant.



Kaart 7: Rijks-NNB en provinciale NNB in relatie tot plangebied Kruislandsedijk 34, Steenberg
Bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>

5 Resultaten Quikscan

Aangezien de voorgenomen ingreep valt onder de categorie ruimtelijke ordening wordt hier voor soorten uit Tabel 2 en Tabel 3 van de Flora- en faunawet een nadere beoordeling gemaakt. Algehele vrijstelling geldt voor soorten uit Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Bij soorten uit deze tabel dient wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht. Bij deze beoordeling is tevens rekening gehouden met de inwerkingtreding per 1 januari 2017 van de nieuwe Wet natuurbescherming.

Op basis van de aanwezige ecotopen, het onderzoek te velde en het literatuur- en bronnenonderzoek is een inschatting gemaakt van (mogelijk) in het plangebied voorkomende beschermde soorten.

5.1 Vaatplanten

Er zijn in het plangebied géén beschermde vaatplanten aangetroffen. Uit verspreidingsgegevens (verspreidingsatlassen) en andere externe bronnen zijn wel aanwijzingen dat beschermde vaatplanten in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Het voedselrijke karakter van bodem en vegetatie in het plangebied geeft echter aan dat er redelijkerwijs geen beschermde vaatplanten verwacht kunnen worden. Dit geldt voor alle onderzochte ecotopen inclusief de halfnatuurlijke graslanden en rietvegetatie langs De Baak.

5.2 Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen zoogdieren vastgesteld in het plangebied.

Muizen

Er is aan de hand van literatuur- en bronnenonderzoek vastgesteld dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten muizen en spitsmuizen voorkomen. In het plangebied ontbreekt geschikt biotoop voor beschermde muizensoorten als Waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*).

Marterachtigen

Uit literatuur- en bronnenonderzoek blijkt dat alleen Wezel (*Mustela nivalis*), Hermelijn (*Mustela erminea*) en Bunzing (*Mustela putorius*) bekend zijn uit de omgeving. Er zijn echter geen meldingen van marterachtigen bekend de betrekking hebben op het plangebied of de directe omgeving van het plangebied. Ook zijn tijdens het veldonderzoek in het plangebied geen sporen van marterachtigen aangetroffen. Gezien de aard van het plangebied en de daarin voorkomende ecotopen zijn marterachtigen (Wezel, Hermelijn en Bunzing) redelijkerwijs wel te verwachten. Gezien de aard en omvang van de voorgenomen plannen, is aantasting van het leefgebied van deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten.

Vleermuizen

Uit bronnen en literatuuronderzoek blijken geen waarnemingen van vleermuizen bekend uit het plangebied of de directe omgeving van het plangebied. Bij uitvoering van het veldonderzoek van deze quickscan is uitvoerig gekeken naar mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Hierbij is de loods en stal aan een uitvoerige inspectie onderworpen. Kieren en spleten in de constructie van beide opstallen zijn geïnspecteerd met een endoscoop/holtecamera. Bij deze inspectie is ook gelet op sporen van vleermuizen zoals faeces. In loods en stal werden echter geen (sporen van) vleermuizen aangetroffen. Beide opstallen zijn overigens als winterverblijf ongeschikt aangezien ze onverwarmd of slechts ad hoc verwarmd worden. Voor overwintering hebben vleermuizen een vorstvrije ruimte nodig.

De bomen in het plangebied zijn eveneens onderzocht op aanwezige kieren, spleten en hollen die mogelijke verblijfplaats kunnen bieden aan vleermuissoorten. Alleen in een tweetal Lindebomen zijn holtes aangetroffen. Het betreffen de twee meest westelijke Lindebomen. Deze holtes zijn met endoscoop/holtecamera onderzocht op geschiktheid en mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. In geen van de holtes werden (sporen van) vleermuizen aangetroffen. Alleen de holte in de stambasis van de meest westelijke Lindeboom kan als mogelijk geschikt zomerverblijf voor vleermuizen aangemerkt worden. Er werden echter in deze holte ook geen sporen van vleermuizen aangetroffen.



Foto 26, 27, 28 en 29: Onderzochte holtes in Lindebomen.

Het plangebied (en de directe omgeving) is geschikt als foerageergebied voor een aantal soorten vleermuizen. Echter is het redelijkerwijs aannemelijk dat het plangebied niet essentieel is als foerageergebied voor vleermuissoorten. De omgeving bevat namelijk ook veel geschikte foerageergebieden met beschutte plaatsen, opgaande begroeiing en open water. Daarnaast zijn geschikte lijnvormige elementen (bomenrijen) en verspreide bebouwing aanwezig. Aantasting van vliegroutes door de voorgenomen ingreep zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Er zullen namelijk geen lijnvormige elementen in het landschap worden gewijzigd of verwijderd die mogelijk dienen voor oriëntatie.

5.3 Vogels

Het plangebied is tijdens het veldonderzoek geïnspecteerd op mogelijke aanwezigheid van vogels waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen (nesten) jaarrond beschermd zijn. Tevens is gekeken naar vogelsoorten die (mogelijk) in het plangebied kunnen broeden.

Inspectie van de ecotopen in het plangebied toonde aan dat er in het plangebied zich geen vaste rust- en verblijfplaatsen (nesten) die jaarrond beschermd zijn. Alleen werden in de stal oude nesten (broedseizoen 2016) van Boerenzwaluwen (*Hirundo rustica ssp. rustica*) aangetroffen. Uit bronnenonderzoek en literatuuronderzoek blijkt ook dat in de directe omgeving van het plangebied, behalve Boerenzwaluw, ook Huiszwaluw (*Delichon urbica ssp. urbica*) bekend is. Voor zowel Boerenzwaluw als Huiszwaluw geldt dat dit vogels zijn die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Nesten van deze soorten zijn dus beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. In de nabije omgeving van het plangebied zijn voldoende landbouwschuren met geschikte nestlocaties aanwezig.

Tijdens het veldbezoek zijn in de tuinbeplantingen (bomen en heesters) en graslanden, ruigtevegetatie, bomen en struiken geen (oude) nesten aangetroffen. Uitzondering vormt een Ekster nest in een Kastanjeboom die met de voorgenomen plannen gehandhaafd zal blijven. In de rietvegetatie werden geen (oude) nesten aangetroffen. Het is echter wel aannemelijk dat in het broedseizoen in deze ecotopen broedende vogels aanwezig zijn.

5.4 Reptielen

Er is aan de hand van literatuur- en bronnenonderzoek vastgesteld dat in de directe omgeving van het plangebied geen reptielen voorkomen. Gezien de aard en ligging van het plangebied met de daarin voorkomende ecotopen zijn reptielen in het plangebied redelijkerwijs niet te verwachten en is aantasting van het leefgebied door de voorgenomen ingreep redelijkerwijs uit te sluiten.

5.5 Amfibieën en vissen

Vissen

In wateren grenzend aan het plangebied is Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) aangetroffen. Kleine modderkruiper is beschermd via de Flora- en faunawet. De voorgenomen activiteiten hebben gezien aard en omvang echter geen effecten op de gunstige staat en instandhouding van deze soort. Er zullen geen wijzigingen in wateren en oeverzones gaan plaatsvinden die deze soort kan schaden.



Foto 30: Kleine modderkruiper aangetroffen in aangrenzend water.

Amfibieën

Uit literatuur- en bronnenonderzoek zijn geen recente waarnemingen van amfibieën bekend uit de directe omgeving van het plangebied. Het is echter wel aannemelijk dat Bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*), Bruine kikker (*Rana temporaria*) en Gewone pad (*Bufo bufo*) kunnen voorkomen in met name de oeverzones binnen het plangebied. Het betreffen alle drie soorten van Tabel 1 Flora- en faunawet. Algehele vrijstelling geldt voor soorten uit Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Bij deze soorten dient wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

5.6 Libellen en dagvlinders

Binnen het plangebied zijn geen geschikte (voedselarme) wateren met geschikte vegetaties aanwezig voor beschermde libellen. Voor beschermde dagvlinders ontbreken ook geschikte vegetaties en plantensoorten. Aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde libellen en dagvlinders is uit te sluiten.

5.7 Overige ongewervelden

Binnen het plangebied zijn geen geschikte biotopen aanwezig voor beschermde soorten overige ongewervelden. Aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde overige ongewervelden is uitgesloten.

5.8 Ecologische waarde verbindingszone

De vegetaties van de zone langs De Baak zijn op ervaringspraktijk getypeerd. Zoals beschreven bij de ecotopen betreffen het:

- Halfnatuurlijk grasland (type weide)

Dit halfnatuurlijk grasland was ten tijde van deze quickscan geïnuundeerd. Het wordt getypeerd als beheertype N12.02. Dit beheertype wordt omschreven als kruiden- en faunarijke graslanden en zijn doorgaans zeer variabel qua vegetatiekundige samenstelling. Voor zover zichtbaar was betreft dit veld een voedselrijk type van het Verbond van Grote vossenstaart (*Alopecurion-Pratensis*) en Glanshaver-verbond (*Arrhenantherion-Elatioris*). Niet zichtbaar en ten tijde van deze quickscan ook moeilijk te bepalen, is mogelijke aanwezigheid van Kamgras (*Cynosurus cristatus*). Mogelijk zijn hoger gelegen delen van dit grasland meer van een schraler type en meer kruidenrijk gezien de vastgestelde aanwezigheid van Madeliefje (*Bellis perennis*). Dit zou duiden op een overgang naar het Kamgras-verbond (*Cynosurion-Cristati*). Het huidige beheer van dit grasland bestaat uit een maaibeheer gecombineerd met een beperkte begrazing. De initiatiefnemer is van zins dit beheer te handhaven. Dit grasland doet bij vriesweer dienst als ijsbaan.
- Rietvegetatie

Tussen De Baak en het halfnatuurlijk grasland (type weide) ligt een strook met Rietvegetatie. Deze strook Rietvegetatie bestaat deels uit zogenaamd 'Waterriet' en

deels uit hoger gelegen rietruigte. Het Waterriet is te typeren als de vegetatiegemeenschap van de Riet-associatie die hier kenmerkend bestaat uit Riet en Kleine lisdodde (*Typho-Phragmitetum*). De hoger gelegen rietruigte is te typeren als Melkdistelassociatie (*Soncho-Epilobium hirsuti*) en een rompgemeenschap van het verbond van Harig wilgenroosje (*Epilobium hirsuti*) met een diversiteit aan ruigtekruiden. Het voorkomen van Moerasmelkdistel (*Sonchus palustris*) in deze Rietvegetatie mag als bijzonder beschouwd worden. Deze Rietvegetatie zal ongewijzigd blijven t.a.v. de plannen in het plangebied.

- Halfnatuurlijk grasland (type moerasruigte)

Dit halfnatuurlijk grasland staat ook getypeerd als kruiden- en faunarijk grasland (beheertype N12.02). Het is in vergelijking met het andere halfnatuurlijk grasland echter veel ruiger en neigt meer naar nat ruigteveld/moerasruigte (beheertype N12.06). Qua vegetatiesamenstelling heeft dit grasland een samenstelling van voedselrijke rompgemeenschappen van de associatie van Moerasspirea en Valeriaan (*Valeriano-Filipenduletum*), de Oeverzegge-associatie (*Carisetum ripariae*) en het verbond van Harig wilgenroosje (*Epilobium hirsuti*). Het huidige beheer van dit grasland bestaat uit een maaibeheer gecombineerd met een beperkte begrazing. De initiatiefnemer is van zins dit beheer te handhaven.

Voor riet-broedende vogels en watervogels is de Rietvegetatie van belang. Ook voor vissen is de zone met Waterriet, als schuilplaats, paaiplaats en groei visbroed, van belang. Tevens kunnen in deze zone Waterriet geschikte plaatsen aanwezig zijn voor zogenaamde winterclusters aan vissen. Voor amfibieën als Bruine kikker, Bastaardkikker en Gewone pad kan de oeverzone en aangrenzend water ook dienst doen als geschikt leefgebied, zowel voor voortplanting, leefgebied en overwinteringslocatie.

6 Voorgenomen ingrepen in plangebied

Voor het adres Kruislandsedijk 34 heeft de initiatiefnemer toekomstwensen om de voormalige agrarische opstallen en aangrenzende gronden een nieuwe vervolgfunctie te geven. Initiatiefnemer wenst de volgende aan het buitengebied gebonden kleinschalige vormen van toerisme en recreatie bedrijfsmatig te exploiteren:

1. Het oprichten van een kleinschalige dag- en avondhorecavoorziening in de bestaande loods.
2. Het realiseren van een minicamping met maximaal 7 standplaatsen (geopend van maart tot en met oktober).
3. Het realiseren van een kunstijsbaan (geopend van november tot en met februari, mits het weer de kunstijsbaan toelaat). Deze kunstijsbaan wordt aangelegd als alternatief voor de natuurijsbaan bij De Baak.
4. In de bestaande loods de sanitaire voorzieningen voor de minicamping en de kunstijsbaan te realiseren.
5. De oostelijk gelegen stal wenst initiatiefnemer op te knappen en te verbouwen tot een ruimte voor dagrecreatie (met binnenspeeltuin). Tevens ruimte zijn voor kinderfeestjes, workshops en vergaderingen en houden van kleine partijen. Grenzend aan de oostzijde van de stal komt een kleinschalige buitenspeeltuin.

De initiatiefnemer is voornemens de in zijn eigendom zijnde gronden langs De Baak in te richten overeenkomstig het provinciaal Natuurbeheerplan 2016. Deze gronden zijn aangewezen als 'nieuw natuur, nog in te richten'. Tevens is de initiatiefnemer voornemens de ecologische verbindingszone van De Baak te versterken conform het 'Gebiedsperspectief Cruislandse Kreken' van 24 december 2013. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan de wens te komen tot zogenaamde 'belevingspoorten'.

7 Toetsing aan wet- en regelgeving

Uitgaande van de bevindingen van het veldonderzoek, het literatuur- en bronnenonderzoek en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming uitgevoerd. Deze toetsing geeft aan welke (mogelijke) negatieve effecten te verwachten zijn voor beschermde soorten. De toetsing geeft ook aan of aanvullende onderzoeken wenselijk zijn. Tevens geeft de toetsing aan of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming vereist is.

De toetsing richt zich ook op het uitsluiten van negatieve effecten op omliggende beschermde gebieden (Natuurbeschermingswet 1998/Wet natuurbescherming). Of, indien negatieve effecten op omliggende beschermde gebieden niet zijn uit te sluiten, het wenselijk is hiernaar nader onderzoek te doen.

7.1 Vaatplanten

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er géén vaatplanten in het plangebied voorkomen (of redelijkerwijs kunnen worden verwacht) die vallen binnen de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming. Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde vaatplanten worden niet overtreden. De voorgenomen ingreep heeft geen effect op omliggende natuurwaarden.

7.2 Zoogdieren

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren (muizen en spitsmuizen) redelijkerwijs uitgesloten kan worden. Marterachtigen en vleermuizen zijn niet aangetroffen en uit literatuur- en brononderzoek ook niet bekend uit de (directe) omgeving van het plangebied. Marterachtigen (Wezel, Hermelijn en Bunzing) zijn echter redelijkerwijs niet uit te sluiten. Ditzelfde geldt voor vleermuizen (in het bijzonder in zomerperiode in bomen verblijvende vleermuissoorten, als Watervleermuis). De voorgenomen ingreep zal het leefgebied van deze soorten in kwantiteit en kwaliteit echter niet beperken. Negatieve effecten op soorten uit deze soortgroep zijn dan ook uit te sluiten. De ingreep zal voor deze soortgroepen dan ook geen overtreding van de Flora- en faunawet / Natuurbeschermingswet (Wet natuurbescherming) inhouden.

7.3 Vogels

Ten aanzien van jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen (nesten) van vogels is uit de bevindingen van deze ecologische controle aangetoond dat deze jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen in het plangebied niet zijn aangetroffen. Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming ten aanzien van jaarrond beschermde rust- en verblijfplaatsen van vogels worden niet overtreden. Een ontheffing op de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming voor vogels is daarmee niet aan de orde.

Negatieve effecten op soorten uit deze soortgroep zijn ook uit te sluiten. De voorgenomen ingreep heeft geen invloed op de kwantiteit en kwaliteit van leefgebied voor deze soorten.

Vastgesteld is aanwezigheid van Boerenwaluw (oude nesten broedseizoen 2016) en mogelijke aanwezigheid van Huiswaluw. Voor deze soorten geldt dat dit vogels zijn die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Nesten van deze soorten zijn dus beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. De oude nesten van Boerenwaluw zijn alleen aangetroffen in de stal. Bij ontwerp, uitvoering renovatie en inrichting voor uiteindelijke bestemming van deze stal kan rekening gehouden worden met deze soorten. Werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden.

In algemene zin dient wel de zorgplicht in acht te worden genomen ten aanzien van broedgevallen van alle vogelsoorten. Aangezien alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming. Met name geldt deze zorgplicht voor werkzaamheden die uitgevoerd worden bij de Rietvegetatie langs De Baak in relatie tot rietbroedende en watervogels.

Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat voor het broedseizoen **géén** vaste periode geldt. Controle op mogelijk aanwezige broedende vogels dient plaats te vinden **vóór** aanvang van werkzaamheden.

7.4 Reptielen

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er géén reptielen in het plangebied voorkomen (of redelijkerwijs kunnen worden verwacht) die vallen binnen de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming. Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde reptielen worden niet overtreden. De voorgenomen ingreep heeft geen effect op omliggende natuurwaarden.

7.5 Amfibieën en vissen

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er geen beschermde vissen voorkomen in het plangebied. Alleen Kleine modderkruiper is vastgesteld in wateren grenzend aan het plangebied. Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde vissen zullen echter niet worden overtreden. Een ontheffing op de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming voor vissen is daarmee niet aan de orde.

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt tevens dat er geen beschermde amfibieën vermeld worden in literatuur en bronnen in het plangebied. Mogelijke aanwezigheid van Bastaardkikker, Bruine kikker en Gewone pad zijn echter niet uit te sluiten. Gezien de aard en omvang van de voorgenomen werkzaamheden zullen

verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde amfibieën echter niet worden overtreden. Een ontheffing op de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming voor amfibieën is daarmee niet aan de orde. De voorgenomen ingreep zal geen effect hebben op de kwantiteit en kwaliteit van leefgebied van amfibieën aangezien het plangebied slechts een zeer klein deel uitmaakt van het foerageergebied. Voor overwinterings- en voortplantingsplaatsen zijn in het plangebied geen geschikte biotopen aangetroffen.

7.6 Libellen en dagvlinders

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er geen beschermde libellen en dagvlinders voorkomen in het plangebied.

Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming t.a.v. beschermde libellen en dagvlinders worden niet overtreden. Een ontheffing op de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming voor libellen en dagvlinders is daarmee niet aan de orde. Negatieve effecten op soorten uit deze soortgroep zijn ook uit te sluiten. De voorgenomen ingreep heeft geen invloed op de kwantiteit en kwaliteit van leefgebied voor deze soorten.

7.7 Overige ongewervelden

Uit de bevindingen van deze ecologische controle blijkt dat er geen beschermde overige ongewervelden voorkomen in het plangebied.

Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet t.a.v. beschermde overige ongewervelden worden niet overtreden. Een ontheffing op de Flora- en faunawet voor overige ongewervelden is daarmee niet aan de orde. Negatieve effecten op soorten uit deze soortgroep zijn ook uit te sluiten. De voorgenomen ingreep heeft geen invloed op de kwantiteit en kwaliteit van leefgebied voor deze soorten.

7.8 Gebiedsbescherming / ecologische verbindingszone

Het plangebied valt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied 'Krammer-Volkerak', 'Oosterschelde', 'Zoommeer', Markiezaat' en 'Brabantse Wal'. Negatieve effecten op dit Natura 2000-gebied zijn gezien de aard van de ingreep en afstand tot het plangebied uit te sluiten.

De oeverzones langs De Baak (rietvegetatie en halfnatuurlijk graslanden zijn aangeduid als ecologische verbindingszone. De voorgenomen ingreep zal geen negatief effect hebben op de functie van ecologische verbindingszone. Het huidige beheer van de rietzone en halfnatuurlijk graslanden zal worden gecontinueerd. Het begrazingsbeheer van de halfnatuurlijk graslanden zal enigszins worden aangepast door de wens om twee Schotse hooglanders in te scharen. Negatieve ecologische effecten lijken als gevolg hiervan niet aanwezig. Het plan voor een (kunst)ijsbaan op de locatie van het halfnatuurlijk grasland (type weide) zal eveneens geen ecologische effecten hebben op de functionaliteit van de

ecologische verbindingzone. Deze bestemming is seizoensgebonden ('s winters) en heeft een tijdelijk karakter. Aangezien dit grasland al jaarlijks van nature in herfst- en winterperiode inundeert zijn effecten van een (kunst)ijsbaan in winterperiode geen grote wijziging ten opzichte van de huidige situatie.

8 Conclusies en aanbevelingen

Uit de bevindingen van het veldonderzoek, het literatuur- en bronnenonderzoek en toetsing van de resultaten van dit onderzoek aan de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming blijkt dat bij uitvoering van de ingreep geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming is niet van toepassing. Aandacht dient echter uit te gaan naar de geplande renovatie van de stal in relatie tot mogelijke aanwezigheid van Boerenwaluw en Huiswaluw.



Foto 31, 32 en 33: Oude nesten Boerenwaluw in stal (broedseizoen 2016).

In algemene zin moet de zorgplicht wel in acht te worden genomen. Deze zorgplicht geldt met name ten aanzien van broedgevallen van alle vogelsoorten. Aangezien alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming. Waarbij wordt opgemerkt dat er geen vaste periode in het jaar voor het broedseizoen kan worden aangegeven.

Ten aanzien van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden, Nationale Parken, Nationaal Natuurnetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur), worden geen negatieve effecten verwacht op de kwantiteit en kwaliteit van deze gebieden.

9 Literatuur en bronnen

9.1 Literatuur

- Bense, U. Longhorn Beetles. *Illustrated Key to the Cerambycidae and Vesperidae of Europe*. Margraf Verlag. 1995
- Bos, F., et al., Veldgids Libellen, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997
- Broekhuizen, S., et al., Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, KNNV, Utrecht, 1992.
- Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Diepenbeek, A. van, Veldgids diersporen, KNNV, Utrecht, 1999.
- Diepenbeek, A. van & J. van Delft, Het waarnemen van amfibieën en reptielen, RAVON, Nijmegen, 2006.
- Diepenbeek, A. van & R. Creemers, Herkenning amfibieën en reptielen, RAVON, Nijmegen, 2006.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.
- Dijkstra, K.D., et al. De Nederlandse libellen. *Odonata*. NNMN, KKN, EIS. 2001
- Harde, K.W., et al. Kevers. Thieme Uitgeverij. 1983.
- Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Geijskes, D.C., et al. De libellen van Nederland. *Odonata*. KNNV. Hoogwoud. 1983.
- Gittenberger, E., et al. De Nederlandse zoetwatermolusken. NNMN, KKN, EIS. 1998.
- Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Rapport, Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.
- Janssen, R. en J. Buys, Inventarisatie van vleermuizen op kerkzolders, een handleiding, 2001.
- Kapteyn, K., Vleermuizen in het landschap, Schuyt & Co, 1995.
- Lenders, H.J.R. en C.C.H. Marijnissen, Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld, Stichting RAVON, Nijmegen, 1993.
- Limpens, H., et al., Atlas van de Nederlandse vleermuizen, KNNV, Utrecht, 1997.
- Limpens, H., et al., Vleermuizen en Planologie, 2010.
- Mebs, T. et al., Uilen van Europa, Tirion, Baarn, 2004.
- Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff, 1996.
- Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (21-12-2012)].
- Ministerie van LNV, Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet, maart 2005.

Ministerie van LNV, Dienst Regelingen, Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse broedvogels; verspreiding, aantallen, verandering - Nederlandse Fauna 5. Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden, 2002.

Stumpel, T en H. Strijbosch, Veldgids Amfibieën en reptielen, KNNV, Utrecht, 2006.

Twisk, P., et al., Zoogdieren van de Benelux. *Herkenning en onderzoek*. ERLA. Amsterdam, 1986

Twisk, P., et al., Zoogdieren van West-Europa, KNNV, Utrecht, 1994.

Twisk, P., Limpkens, H., Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant, 2006

Weeda, E.J. et al., Nederlandse Oecologische Flora, KNNV, Leiden, 1999.

Wynhoff, I., et al., Veldgids Dagvlinders. KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1999.

9.2 Bronnen

kerkuil.com
limnodata.nl
quicksanhulp.nl
ravon.nl
rijksoverheid.nl
rvo.nl
soortenbank.nl
sovon.nl
desteenmarter.nl
spirula.nl
steenuil.nl
synbiosys.alterra.nl/natura2000
telmee.nl (ndff)
vlinderstichting.nl
vleermuisprotocol.nl
vogelbescherming.nl
zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 – Weerrapport

Vlissingen, 18 november 2016



Koninklijk Nederlands
Meteorologisch Instituut
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Het weer op vrijdagdag 18 november 2016 te Vlissingen

Temperatuur		Normaal	Neerslag	
Gemiddelde	6,4 °C		Hoeveelheid	3,5 mm
Maximum	9,0 °C		Duur	3.7 uur
Minimum	3,9 °C			
Zon, bewolking & zicht		27 %	Wind	
Duur zonneschijn	0,5 uur		Gemiddelde snelheid	9.8 m/s = 5 Bft
Rel. zonneschijnduur	6 %		Maximale uurgemiddelde snelheid	13.0 m/s = 6 Bft
Gem. bedekkingsgraad	7 octa's		Maximale stoot	18.0 m/s
Vrijwel geheel bewolkt				
Minimaal zicht	7,0 km		Overheersende richting	209 ° = ZZW
Relatieve luchtvochtigheid		87 %	Luchtdruk	
Gemiddelde	88 %		Gemiddelde luchtdruk	997.2 hPa

